

Odpowiedzialność banku za stosowanie abuzywnej klauzuli zmiennego oprocentowania

*Glosa do wyroku SN z 14 maja 2015 r.
(II CSK 768/14)*

Eliminacja danej klauzuli umownej jako konsekwencja jej abuzywności nie może prowadzić do sytuacji, w której następowalaby zmiana prawnego charakteru stosunku obligacyjnego łączącego twórcę wzorca i kontrahenta.

TOMASZ CZECH

I. Głosowany wyrok Sądu Najwyższego zapadł w głośniejszej sprawie dotyczącej powództwa zbiorowego przeciwko bankowi. Przedmiotem powództwa było stwierdzenie odpowiedzialności banku za stosowanie abuzywnej klauzuli zmienności oprocentowania w umowach kredytu zawartych z konsumentami. W wyroku tym Sąd Najwyższy poruszył szereg ważnych kwestii proceduralnych i materialnoprawnych. Ramy glosy nie pozwalają na wyczerpującą analizę wszystkich tych kwestii, w związku z czym zostaną omówione jedynie wybrane zagadnienia materialnoprawne.

II. Podstawowy problem w omawianej sprawie dotyczył zakresu oraz konsekwencji abuzywności kwestionowanej klauzuli dotyczącej zmiennego oprocentowania kredytu¹.

Sąd Okręgowy² oraz Sąd Apelacyjny³ przyjęły, że klauzula ta jest w całości abuzywna. Uznały, że – przede wszystkim ze względu na niejednoznaczność postanowienia – jest ono sprzeczne z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. W związku z tym omawiana klauzula całkowicie nie wiąże konsumenta-kredytobiorcy (art. 385¹ § 1 k.c.). W ocenie obu sądów nie dochodzi do zmiany treści umowy kredytowej, lecz tylko do eliminacji zakwestionowanej klauzuli, a strony pozostają związane umową w pozostałym zakresie.

¹ Klauzula brzmi następująco: „zmiana wysokości oprocentowania kredytu może nastąpić w przypadku zmiany stopy referencyjnej określonej dla danej waluty oraz zmiany parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego w kraju (lub krajów zrzeszonych w UE), którego waluta jest podstawą waloryzacji”.

² Wyrok SO w Łodzi z 2.07.2013 r. (II C 1693/10), Monitor Prawa Bankowego 2014, nr 1.

³ Wyrok SA w Łodzi z 30.04.2014 r. (I ACa 1209/13), Monitor Prawa Bankowego 2015, nr 5.